

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: Ion Țurcan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nelea Budăi
Ion Muruianu
Valeri Efros

Î N C H E I E R E

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Covalschi Nicolai,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Covalschi Nicolai împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Eremia Larisa, Eremia Serafim, Medvedev Galina, Cerga Gheorghe și Cerga Eugenia, privind anularea radierii dreptului de proprietate, anularea certificatelor de moștenitor legal și a certificatului de proprietate, anularea contractelor și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Covalschi Nicolai și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 13 octombrie 2014, Covalschi Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Eremia Larisa, Eremia Serafim, Medvedev Galina, Cerga Gheorghe și Cerga Eugenia, privind anularea radierii dreptului de proprietate, anularea certificatelor de moștenitor legal și a certificatului de proprietate, anularea contractelor și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 28 august 2014 a depus cerere prealabilă în adresa Întreprinderii de Stat „Cadastru”, privind faptul nesemnării de către judecător a încheierii din 24 aprilie 2000, fapt care i-a devenit cunoscut în anul 2013, perioadă în care a aflat și despre acțiunile ilegale de ridicare a sechestrului. La 25 septembrie 2014 a primit răspuns la cererea prealabilă cu care nu este de acord deoarece potrivit acestuia, înscrierile făcute în registru se prezumă autentice și

complete până la proba contrară, cu mențiunea că sub același număr cadastral nu pot fi înscrise adrese diferite sau care nu există. În încheierea din 24 aprilie 2000 a fost indicată adresa str. Donici care de fapt nici nu există în mun. Chișinău, iar în actele notariale și actele Oficiului Cadastral Teritorial din 08 iulie 2003 fiind indicată str. A.Donici, adresă care se află în alt sector al mun. Chișinău.

Consideră reclamantul că, registratorul urmează să solicite înlăturarea neajunsurilor conform Legii nr. 1543 din 25 februarie 1998, fapt despre care a menționat și a solicitat în cererea prealabilă.

Menționează reclamantul că, despre înstrăinarea ilegală a bunului imobil a aflat în a doua jumătate a anului 2012, când a recepționat încheierea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Anatolie Minciună în care a observat că semnătura din încheierea expedită diferă de semnătura din încheierea emisă la 24 aprilie 2000, motiv din care a adresat o plângere Procuraturii sectorului Rîșcani.

Indică că, Întreprinderea de Stat „Cadastru” nu a fost în drept să elibereze careva acte. Au fost încălcate prevederile Codului civil iar ședința de judecată cu privire la ridicarea sechestrului a fost făcută pe ascuns deoarece nu a fost înștiințat pentru a se prezenta la ședința de judecată, acțiuni care au fost efectuate în comun cu Eremia Larisa care a acționat cu rea credință la dobândirea bunului imobil prin șmecherii și fals în acte. La acel moment între părți deja exista un litigiu nesoluționat, fapt ascuns de către Eremia Larisa.

Solicită reclamantul, admiterea acțiunii, anularea înregistrărilor efectuate în baza încheierilor din 24 aprilie 2000 și din 5 mai 2000, și anularea certificatului nr. 42105/13 din 08 iulie 2003 ca fiind ilegale.

La 18 noiembrie 2014, Covalschi Nicolai, prin intermediul avocatului Fediuc Valentin a depus cerere suplimentară în care a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 iulie 1999, de la Covalschi Nicolai a fost dispusă încasarea sumei de 7 085 dolari SUA în beneficiul lui Eremia Serafim. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 aprilie 2000, s-a dispus transmiterea în natură a datoriei, casa de locuit nefinisată amplasată în mun. Chișinău, str. Donici, 7, ce aparținea lui Covalschi (Magari) Nicolae.

La 15 mai 2000, Eremia Serafim a depus cerere la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului dat, care a fost acceptată. Eremia Serafim a decedat în anul 2003 iar succesori în drepturi fiind pârâta Eremia Larisa.

În anul 2012, în urma multiplelor sesizări a organelor de stat, Covalschi Nicolai a aflat despre încălcările admise atât în cadrul procedurii de executare din anul 2000 de deposedare a sa de proprietatea privată, cât și încălcările admise de organul cadastral la acceptarea radierii dreptului său de proprietate asupra bunului imobil situat pe adresa, mun. Chișinău, str. Astronom Nicolae Donici 7.

Mai indică că, înscrierile din Registrul bunurilor imobile se efectuează la decizia registratorului cadastral, care constituie un act juridic, iar la caz, actele juridice

de înregistrare în Registrul bunurilor imobile a radierii dreptului de proprietate a reclamantului asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100402137 sunt lovite de nulitate absolută, ca fiind ilegale în temeiul art. 217 și 220 Cod civil.

Afirmă reclamantul că, prin ordonanța Procuraturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău din 11 ianuarie 2013, s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe faptul falsificării încheierii Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 aprilie 2000, pe motiv că însuși judecătorul din a cărui nume a fost falsificată hotărârea nu a depus plângerea respectivă, constatându-se falsul semnăturii.

La 28 noiembrie 2013, din partea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău în adresa petiționarului Covalschi Nicolae a parvenit informație oficială privind lipsa originalului hotărârii judecătorești - încheierea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 aprilie 2014, din materialele cauzei în cadrul căreia se pretinde că a fost emisă. Nici o instanță judecătorească din Republicii Moldova nu poate confirma existența unei astfel de hotărâri judecătorești. Prin urmare, temeiul de radiere a dreptului de proprietate a lui Covalschi Nicolai în privința bunului imobil situat pe adresa: mun. Chișinău, str. Astronom Nicolae Donici 7, cu nr. cadastral 0100402137 nu poate fi confirmat cu acte legale.

Indică Covalschi Nicolae că, nu invocă faptul neexecutării în fond hotărârea judecătorească de încasare a datoriei, dar însuși faptul transmiterii dreptului de proprietate asupra bunului imobil în contul stingerii datoriei care a fost efectuată cu încălcări grave de ordinul falsurilor documentelor de importanță deosebită, motiv din care duce la nulitatea absolută a actelor juridice respective.

În anii 1999 - 2000 când s-a pus problema întoarcerii datoriei pe cale silită, de către Covalschi Nicolae au fost întreprinse mai multe acțiuni de vânzare a bunului imobil în scopul restituirii diferenței de preț. Însă, creditorul Eremia Serafim prin mijloace ilegale a obținut transferul dreptului de proprietate asupra bunului imobil, fără ca diferența de preț să fie restituită reclamantului. Astfel, în perspectiva transmiterii în natură a bunului imobil, Covalschi Nicolae urma să rămână coproprietar al bunului imobil înregistrat la organul cadastral, în cota-parte ce formează diferența de preț a bunului față de datorie.

La 24 mai 2016, Covalschi Nicolai a depus cerere de extindere a temeiurilor și pretențiilor în care a indicat că, bunul imobil a fost subevaluat motiv din care au fost încălcate drepturile la cota-parte a celorlalți membrii a familiei sale, care nu dispun și nici nu dispuneau de un alt spațiu locativ. În anul 2000, valoarea bunului imobil era de 45 000 dolari SUA, iar datoria față de Eremia Serafim era de 6 000 dolari SUA. Familia Eremia a vândut bunul imobil lui Medvedev G. Astfel, din diferența de preț la acel moment putea să-și procure un alt spațiu locativ.

Pe parcursul examinării cauzei, Covalschi Nicolae a mai depus o cerere de concretizare a pretențiilor în care a indicat că, bunul imobil cu nr. cadastral 0100402.137.01 a fost înstrăinat de Eremia Larisa. În temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 3341 din 01 august 2003, Medvedev Galina a devenit proprietarul

bunului imobil. Cerga Gheorghe și Cerga Eugenia au devenit proprietari ai imobilului în litigiu în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 2906 din 10 iunie 2015.

Solicită reclamantul Covalschi Nicolai prin cererea inițială și prin cererile de concretizare a pretențiilor admiterea acțiunii, anularea înregistrărilor din Registrul bunurilor imobile a radierii dreptului de proprietate a lui Covalschi Nicolai asupra bunului imobil cu numărul cadastral 0100402.137.01 și anularea înregistrării dreptului de proprietate după Eremia Serafim și Eremia Larisa. Anularea certificatului de moștenitor legal și a certificatului de proprietate eliberat de notarul Balaban Galina pe numele Larisei Eremia asupra bunului imobil cu numărul cadastral 0100402.137.01. Încasarea în mod solidar de la familia Eremia și de la Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău a prejudiciului material cauzat în mărime de 96 800 euro cu restabilirea dreptului de proprietate asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. Astronom Nicolae Donici, 7 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 80 000 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, a fost respins apelul declarat de Covalschi Nicolai cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2016.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 23 mai 2017 Covalschi Nicolai a contestat-o cu recurs solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța nu a argumentat motivele de respingere a pretențiilor înaintate și s-a expus superficial doar în privința înregistrării dreptului de proprietate după soții Eremia, Medvedev și Cerga. Totodată, au fost respinse demersurile privind numirea expertizei bunului imobil și suspendarea examinării prezentei cauze până la soluționarea cauzei penale. Consideră recurentul că, instanța de apel a încălcat în mod flagrant drepturile sale la un proces echitabil consfințit de art. 6 CEDO.

La data de 02 iunie 2017 și 07 iunie 2017, Covalschi Nicolai a depus cereri de recurs suplimentare în care a indicat că, în cadrul examinării cauzei din greșeală mecanică a solicitat anularea contractelor de vânzare-cumpărare, însă o asemenea cerință nu a înaintat deoarece la moment, în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani se află la examinare cererea s-a privind anularea acestor contracte.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Covalschi Nicolai, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 27 iunie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia cererilor de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 28 iulie 2017, Cerga Gheorghe a depus referință prin intermediul avocatului Liliana Baghici, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Covalschi Nicolai cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017 și a hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04 octombrie 2016.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 11 aprilie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 23 mai 2017. Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs inițială și cererile de recurs suplimentare nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Mai mult decât atât, motivele invocate în cererea de recurs inițială și cererile de recurs suplimentare declarate de Covalachi Nicolai sunt similare celor invocate în cererile de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Plus la aceasta se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Covalschi Nicolai nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Covalschi Nicolai se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu